

UVJETI ZA KORIŠTENJE LICENCE ZA AKTIVNOSTI NEZAVISNOG OPERATORA SISTEMA

Broj: 05-28-12-98-xx+2/26

Naziv vlasnika licence: "Nezavisni operator sistema u Bosni i Hercegovini", Sarajevo

1. Opće odredbe

1.1. Licenca broj 05-28-12-98-xx+1/26) je izdata u skladu s Pravilnikom o licencama – Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj 63/16), a na osnovu zahtjeva "Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini" broj 05-28-12-98-1/26 od 25. februara 2026. godine, dopunjenog aktom broj 10-394-15/26 od 6. marta 2026. godine.

1.2. Licenca je izdata za period od 1. jula 2026. godine do 30. juna 2033. godine.

2. Obavljanje licencirane aktivnosti

2.1. Vlasnik licence je ovlašten da obavlja licenciranu djelatnost poštujući odredbe Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i Zakona o osnivanju nezavisnog operatora sistema za prijenosni sistem u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 35/04), u daljnjem tekstu: Zakon o osnivanju NOS-a), kao i odredbe definirane u licenci. Ovo pravo se isključivo dodjeljuje vlasniku licence.

2.2. Bez izričitog odobrenja Državne regulatorne komisije za električnu energiju (DERK), vlasniku licence je zabranjeno da obavlja aktivnosti proizvodnje, snabdijevanja, trgovine ili distribucije električne energije, ili bilo koje druge aktivnosti koja nije u skladu sa Zakonom o osnivanju NOS-a.

2.3. Obaveze definirane u licenci ne umanjuju obaveze vlasnika licence definirane zakonom.

2.4. Vlasnik licence ne može prestati obavljati ili izmijeniti licenciranu djelatnost bez prethodnog odobrenja od DERK-a.

3. Obaveze vlasnika licence

3.1. Vlasnik licence je dužan da permanentno radi na ispunjavanju ovih Uvjeta, te uvjeta utvrđenih Pravilnikom o licencama. Na zahtjev DERK-a, vlasnik licence je dužan pružiti dokaz o ispunjenju pojedinih uvjeta.

3.2. Vlasnik licence je dužan da redovno, kao i po zahtjevu DERK-a, dostavlja finansijske i ostale izvještaje u obliku i obimu definiranom ovim Uvjetima ili zahtjevom DERK-a.

3.3. Vlasnik licence je dužan da vodi računovodstvene knjige i priprema finansijske izvještaje, koje čini dostupnim javnosti, za licenciranu djelatnost u skladu s računovodstvenim standardima koji važe u Bosni i Hercegovini i u skladu s odredbama koje propiše DERK.

- 3.4. Vlasnik licence, iako nije ovlašten da direktno učestvuje u trgovini električnom energijom, dužan je razvijati i provoditi propise iz oblasti međunarodne trgovine kako s tehničkog tako i s komercijalnog aspekta, pratiti razvoj u Evropskoj uniji i Energetskoj zajednici koji se odnosi na međunarodne tehničke zahtjeve koji su vezani za balansno tržište električne energije i usklađivati poslovanje s tim. Prije usklađivanja poslovanja s razvojem međunarodnih komercijalnih ili tehničkih zahtjeva vezanih za trgovinu električnom energijom, vlasnik licence mora obavijestiti DERK o tim promjenama i dobiti njegovo odobrenje.
- 3.5. Vlasnik licence je obavezan da razvija i provodi propise kojima se usklađuje tehnički rad prijenosne mreže sa zahtjevima i standardima Evropske mreže operatora prijenosnog sistema za električnu energiju (*European Network of Transmission System Operators for Electricity* – ENTSO-E). Vlasnik licence izvještava DERK o svim promjenama u tehničkom radu i shodno tome usklađuje Mrežni kodeks.
- 3.6. Vlasnik licence je dužan poštivati važeće propise vezane za kvalitet usluga, kao i propise iz ove oblasti koje donese DERK. Vlasnik licence je dužan da prati kvalitet snabdijevanja električnom energijom u dijelu koji se odnosi na kvalitet napona, odnosno njegovu usklađenost s važećim standardima.
- 3.7. Vlasnik licence je dužan da na transparentan i nediskriminirajući način provodi svoje aktivnosti i procedure, uključujući razvoj i primjenu Tržišnih pravila i Mrežnog kodeksa, kako bi se osigurale visokokvalitetne usluge, pospiješio razvoj konkurencije i spriječile antikonkurencijske aktivnosti, zloupotreba tržišne moći ili vršila manipulacije tržištem električne energije.
- 3.8. Vlasnik licence je dužan da svoje aktivnosti provodi na fer i nediskriminirajući način.
- 3.9. Vlasnik licence je dužan da se pridržava odredbi Mrežnog kodeksa i Tržišnih pravila.
- 3.10. Vlasnik licence je dužan pratiti primjenu Mrežnog kodeksa i Tržišnih pravila. Vlasnik licence konsultira tehničke komisije kako bi pružio mogućnost učesnicima na tržištu električne energije da daju komentare tokom izmjena Mrežnog kodeksa ili Tržišnih pravila. Vlasnik licence pravovremeno obavještava javnost o održavanju sastanaka tehničkih komisija. Svi sastanci tehničkih komisija su otvoreni za sve učesnike na tržištu. Prijedlog izmjena Mrežnog kodeksa i Tržišnih pravila dostavlja se DERK-u na odobrenje. Vlasnik licence za potrebe organiziranja rada u tehničkim komisijama može izraditi pravilnik o njihovom radu, vodeći računa da njime ne umanjí prava učesnika na tržištu vezana za učešće u radu komisija.
- 3.11. Pod vanrednim okolnostima koje zahtijevaju preduzimanje hitnih koraka, vlasnik licence može privremeno promijeniti Mrežni kodeks ili Tržišna pravila bez prethodnih konsultacija s tehničkom komisijom i odobrenja DERK-a. Vlasnik licence pravovremeno obavještava DERK o nastalim vanrednim okolnostima i poduzetim mjerama.
- 3.12. Vlasnik licence osigurava provođenje svih svojih pravila i procedura, koje su objavljene i dužan je učiniti ih dostupnim svim učesnicima na tržištu ili zainteresiranim stranama. O svim napravljenim izuzecima, bilo prilikom potpisivanja ugovora ili u poslovanju, vodi se evidencija koja sadrži njihovo

obrazloženje. Izvještaj o takvim izuzecima se podnosi DERK-u u roku od sedam odana.

- 3.13. Vlasnik licence je dužan da provjeri da li učesnici u transakcijama, koje on obavlja ili omogućava, posjeduju odgovarajuće licence izdate od strane DERK-a, Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (FERK) ili Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske (RERS). Vlasnik licence ne smije obavljati niti omogućavati transakcije učesnicima na tržištu koji ne posjeduju odgovarajuće licence.
- 3.14. Vlasnik licence je dužan poštivati odluke donesene u tarifnim postupcima, te Pravilnik o tarifnom postupku (“Službeni glasnik BiH” broj 44/05) i Metodologiju za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, nezavisnog operatora sistema i pomoćne usluge (“Službeni glasnik BiH” broj 57/25).
- 3.15. Vlasnik licence je dužan DERK-u dostavljati mjesečni izvještaj o svim pitanjima vezanim za primjenu Mehanizma kompenzacije između operatora prijenosnog sistema (ITC mehanizam – *Inter TSO Compensation Mechanism*), kao i primjenu pravila o dodjeli prekograničnih prijenosnih kapaciteta.
- 3.16. Vlasnik licence je dužan kontinuirano izvještavati DERK o svim aktivnostima vezanim za funkcioniranje Evropske mreže operatora prijenosnog sistema za električnu energiju (*European Network of Transmission System Operators for Electricity – ENTSO-E*) uključujući i aktivnosti koje se vode na nivou kontrolnog bloka SHB (Slovenija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina), te Ureda za koordinirane aukcije u jugoistočnoj Evropi (*Coordinated Auction Office in South East Europe – SEE CAO*) i Centra za koordinaciju sigurnosti (*Security Coordination Centre – SCC*), te dostavljati njihove godišnje izvještaje o radu i finansijskom poslovanju. Izvještaji vlasnika licence trebaju uključiti informacije o finansijskim sredstvima kojima participira u radu tih institucija. Vlasnik licence kontinuirano obavještava DERK o sastavu upravljačkih struktura ovih institucija i promjenama statutarnih i finansijskih obaveza.
- 3.17. Vlasnik licence je dužan poštivati sve važeće tehničke standarde i komercijalne kodekse. Bilo koja od tih tehničkih ili komercijalnih praksi može se proširiti, ukinuti ili zamijeniti samo uz odobrenje DERK-a.
- 3.18. Vlasnik licence će, bez narušavanja bilo koje pravne obaveze za davanje informacija, sačuvati povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija koje je dobio tokom poslovanja, u skladu s važećim propisima. Informacije koje se daju u vezi vlastitih aktivnosti, a koje mogu biti korisne u komercijalnom smislu, stavljaju se na raspolaganje na nediskriminirajući način.
- 3.19. Vlasnik licence je dužan da svake godine utvrdi Indikativni plan razvoja proizvodnje za naredni desetogodišnji period s podacima koje će prikupiti od proizvođača, operatorâ distributivnog sistema i krajnjih kupaca koji su direktno priključeni na prijenosni sistem. Vlasnik licence u pripremi Indikativnog plana koristi i podatke nadležnih ministarstava, regulatornih komisija, komisija za koncesije, operatora obnovljivih izvora električne energije i drugih institucija. Vlasnik licence provodi javnu raspravu o Prijedlogu indikativnog plana razvoja proizvodnje. Indikativni plan razvoja proizvodnje se dostavlja DERK-u na odobrenje do kraja aprila za narednu godinu. Vlasnik licence objavljuje odobreni Indikativni plan.

- 3.20. Vlasnik licence je dužan da pregleda, direktno revidira i odobri dugoročni plan razvoja prijenosne mreže koji podnosi Elektroprijenos Bosne i Hercegovine (Prijenosna kompanija) i o svim fazama pravovremeno i sveobuhvatno informira DERK. Prije odobrenja vlasnik licence zajedno s Prijenosnom kompanijom organizira javnu raspravu o revidiranom dugoročnom planu. Plan koji je odobrio Upravni odbor vlasnika licence dostavlja se DERK-u na odobrenje do kraja oktobra, za narednu godinu. Vlasnik licence objavljuje odobreni dugoročni plan.
  - 3.21. Vlasnik licence dostavlja DERK-u godišnje finansijske i investicione planove u konačnoj i odobrenoj formi, posebno ili u okviru tarifnog postupka. U slučaju izrade dugoročnog poslovnog plana ili politike isti se dostavlja DERK-u. DERK može zatražiti korekcije finansijskih i investicionih planova.
  - 3.22. Vlasnik licence, u saradnji s vlasnikom licence za prijenos električne energije, učestvuje u planiranju i analizama efekata novih interkonektivnih vodova na regionalnom nivou i učestvuje u izradi Evropskog plana razvoja prijenosne mreže za narednih deset godina (*Ten-Year Network Development Plan – TYNDP*). Analize se daju u sklopu Indikativnog plana razvoja proizvodnje (presječna peta i deseta godina) i odnose se na naponske nivoe 400 kV i 220 kV.
  - 3.23. Vlasnik licence je dužan da izradi godišnji bilans električne energije i dostavi ga DERK-u do kraja oktobra za narednu godinu.
  - 3.24. Vlasnik licence je dužan svoje aktivnosti obavljati u najboljem interesu svih strana u elektroenergetskom sistemu.
  - 3.25. Vlasnik licence je dužan na svojoj internet stranici omogućiti pristup svim relevantnim podacima koji se odnose na prijenosni sistem kojim upravlja, uključujući podatke o pristupu mreži, prijenosnim kapacitetima, vanrednim stanjima u mreži, kao i ostale tehničke i operativne informacije koje su potrebne učesnicima na tržištu ili su od javnog interesa. Na internet stranici se objavljuju i sva pravila i propisi vezani za rad sistema na jezicima u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, kao i na engleskom jeziku.
  - 3.26. Vlasnik licence je dužan da prilikom pružanja informacija učesnicima na tržištu koristi preovlađujuću praksu i preporuke iz ove oblasti.
4. Nadgledanje obavljanja licencirane djelatnosti
    - 4.1. DERK nadgleda obavljanje licencirane djelatnosti.
    - 4.2. Vlasnik licence dostavlja DERK-u izvještaje navedene u ovim uvjetima ili po zahtjevu DERK-a tokom perioda važenja licence.
    - 4.3. DERK nadgleda sve aspekte usklađenosti vlasnika licence s uvjetima licence, kao i svim odredbama relevantnih zakona i propisa DERK-a.
    - 4.4. DERK može pokrenuti hitni postupak u cilju reagiranja na osnovanu sumnju o povredi obaveza iz licence, na svoju inicijativu ili kao odgovor na zahtjev bilo kojeg lica.
    - 4.5. DERK vrši najavljene i nenajavljene preglede objekata i dokumenata vezanih za licencirane aktivnosti. DERK ima pravo pristupa objektima i prostorijama vlasnika licence, njegovoj opremi, dokumentima, poslovnim knjigama i arhivi kako bi izvršio pregled licencirane aktivnosti. Vlasnik licence DERK-u pruža svaki vid pomoći zatražen u toku pregleda.

- 4.6. Vlasnik licence obavještava DERK o svakoj povredi uvjeta za korištenje licence u roku od sedam dana od saznanja vlasnika licence da je došlo do povrede.
5. Dostavljanje podataka i izvještaja
  - 5.1. Vlasnik licence dostavlja izvještaje DERK-u na način kako je definirano licencom, kao i izvještaje po posebnom zahtjevu DERK-a, na način i u formi koju propiše DERK.
  - 5.2. U roku od 90 dana po isteku fiskalne godine, vlasnik licence dostavlja svoj godišnji izvještaj o poslovanju za tu fiskalnu godinu. Revidirani finansijski izvještaj se dostavlja u roku od 180 dana po isteku fiskalne godine.
  - 5.3. Vlasnik licence dostavlja DERK-u godišnji izvještaj o ličnim interesima članova Upravnog odbora vlasnika licence u bilo kojoj drugoj instituciji, bilo da su vlasnici ili nosioci određene funkcije ili imaju neki drugi lični interes, bez obzira da li ih ovi interesi mogu dovesti ili ne u sukob s interesima vlasnika licence, u skladu s članom 30. Zakona o osnivanju NOS-a, do kraja januara za prethodnu godinu.
  - 5.4. Vlasnik licence do kraja februara dostavlja godišnji izvještaj za prethodnu godinu o stanju sistema za upravljanje (SCADA) i drugih sistema neophodnih za rad vlasnika licence (EMS, ESS i sl.), postojećim problemima i rješenjima za njihovo prevazilaženje.
  - 5.5. Vlasnik licence priprema i dostavlja DERK-u mjesečne izvještaje o radu, kao i izvještaje o tokovima električne energije. Ovi izvještaji između ostalog sadrže informacije o količinama: proizvedene električne energije, preuzete električne energije iz prijenosnog sistema (operatori distributivnog sistema i kupci direktno priključeni na prijenosni sistem), izvezene, uvezene i tranzitirane električne energije, kao i gubitaka električne energije na prijenosnoj mreži. Pored toga izvještaj sadrži i informacije o nabavljenim pomoćnim uslugama i pruženoj sistemskoj usluzi u Bosni i Hercegovini i prekograničnom prometu.
  - 5.6. Vlasnik licence priprema i podnosi DERK-u mjesečne izvještaje o obračunu pomoćnih i sistemske usluge u skladu s Tržišnim pravilima i odgovarajućim procedurama, na osnovu kojeg se vrši fakturiranje i plaćanje usluga.
  - 5.7. Vlasnik licence priprema i podnosi DERK-u izvještaj o svim poznatim informacijama u roku od 48 sati, o vanrednoj situaciji ili "incidentu" u elektroenergetskom sistemu BiH, kao što je havarijsko ili predhavarijsko stanje, ili bilo kakav neuobičajen incident u ENTSO-E sinhronom području kontinentalne Evrope. E-mail ili faks sa sažetkom obavijesti o takvim incidentima dostavlja se bez odlaganja. Detaljan pisani izvještaj se dostavlja nakon sveobuhvatne analize događaja.
  - 5.8. Vlasnik licence izvještava DERK o svim promjenama u svojim tehničkim operacijama koje su načinjene u skladu sa standardima ili propisima ENTSO-E u roku od sedam dana od dana promjena.
  - 5.9. Vlasnik licence godišnje dostavlja izvještaje o primjeni Mrežnog kodeksa i Tržišnih pravila.
  - 5.10. Vlasnik licence dostavlja informacije o učešću u regionalnim projektima i ostale informacije za koje smatra da su relevantne za DERK ili ostale učesnike na tržištu sa sastanaka međunarodnih organizacija u čiji rad je uključen.

- 5.11. Vlasnik licence dostavlja mjesečni izvještaj o fizičkim i finansijskim veličinama koje se odnose na dodjelu prekograničnih prijenosnih kapaciteta.
- 5.12. Vlasnik licence periodično, a najmanje jednom godišnje, dostavlja izvještaj o kvalitetu snabdijevanja električnom energijom koji se odnosi na kvalitet napona.
- 5.13. Vlasnik licence pravovremeno, a najkasnije u roku od sedam dana, obavještava DERK o svim bitnim događanjima u sistemu kao što su puštanje u pogon ili probni rad novih elektroprijenosnih ili proizvodnih objekata, bitnijoj promjeni uklopnog stanja, beznaponskom stanju čvorišta i sl. Kod većih poremećaja u elektroenergetskom sistemu potrebno je dostaviti i detaljne analize u svrhu otkrivanja uzroka poremećaja s prijedlogom mjera za sprječavanje ponavljanja poremećaja.
- 5.14. Vlasnik licence izvještava DERK o svim izuzecima koji su načinjeni u pogledu praksi prilikom potpisivanja ugovora ili svog poslovanja uz obrazloženje istih u roku od sedam dana.
- 5.15. Do 31. januara vlasnik licence za sve mjesečne izvještaje iz tačke 5. dostavlja sumarne godišnje izvještaje za prethodnu godinu.
6. Obnavljanje, izmjena, suspenzija ili ukidanje licence
  - 6.1. Vlasnik licence je dužan podnijeti zahtjev za obnavljanje licence u skladu s rokom definiranim u Pravilniku o licencama.
  - 6.2. Tokom perioda važenja licence, na zahtjev vlasnika licence ili na inicijativu DERK-a, moguće je otvoriti proces redefinicije licence kako bi se uskladili uvjeti licence sa značajnim promjenama u zakonu ili činjeničnim okolnostima, a u skladu s Pravilnikom o licencama.
  - 6.3. Suspenzija ili ukidanje licence se obavlja pod uvjetima, u slučajevima i na način određen Pravilnikom o licencama.
7. Regulatorna naknada
  - 7.1. Vlasnik licence je dužan da u periodu važenja licence plaća regulatornu naknadu u skladu s odlukama DERK-a.
  - 7.2. Vlasnik licence ima pravo da uračuna regulatornu naknadu u okviru tarife za rad nezavisnog operatora sistema, koju donosi DERK.
8. Sankcije
  - 8.1. Ukoliko se vlasnik licence ne pridržava uvjeta iz licence ili zakona, primijenjuju se kaznene odredbe predviđene zakonom.
  - 8.2. DERK može da vlasniku licence dostavi administrativno obavještenje o povredi i pozvati ga na administrativno poravnanje povodom povrede licence od strane vlasnika iste, prije nego što se primijene kaznene odredbe.
  - 8.3. Prije primjene mjere iz tačke 8.2, u slučajevima kada to okolnosti dozvoljavaju, DERK pisanim putem vrši opomenu vlasnika licence i određuje rokove za otklanjanje nedostataka.
  - 8.4. DERK prilikom sankcioniranja može koristiti mogućnost suspenzije ili ukidanja licence u skladu s Pravilnikom o licencama.

9. Rješavanje sporova

- 9.1. Rješavanje sporova vezanih za provođenje uvjeta licence se vrši u skladu s Poslovníkom o radu DERK-a (“Službeni glasnik BiH” broj 2/05) i Pravilnikom o javnim raspravama (“Službeni glasnik BiH” broj 38/05).
- 9.2. Ako je nezadovoljan odlukom DERK-a, vlasnik licence može podnijeti tužbu na odluku DERK-a Sudu Bosne i Hercegovine.

10. Odredbe o obavještavanju

- 10.1. Adresa vlasnika licence koja se koristi u svrhu dostavljanja obavještenja: “Nezavisni operator sistema u Bosni i Hercegovini”, Hifzi Bjelevca 17, 71 000 Sarajevo.
- 10.2. Vlasnik licence može promijeniti svoju adresu koja se koristi u svrhu dostavljanja obavještenja, ali o tome mora unaprijed obavijestiti DERK. Za izmjenu adrese koja se koristi u svrhu dostavljanja obavještenja nije potrebno vršiti izmjenu licence.